

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1544 / 6436

Ankara

24/12/1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 12/11/1999 tarihinde kararlaştırılan "Akdenizde Tehlikeli Atıkların Sınırötesi Hareketleri ve Bertarafından Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesi Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

GEREKÇE

1976 yılından itibaren Türkiye dahil 20 Akdeniz ülkesinin taraf olduğu "Barselona Sözleşmesi"nin 6.Eki olarak hazırlanan "Akdeniz'in Tehlikeli Atıkların Taşınımı ve Bertarafı Nedeniyle Kirlenmesinin Önlenmesi Protokolü, (İzmir Protokolü) 1 Ekim 1996 tarihinde İzmir'de imzalanmıştır.

Akdeniz bölgesinin özellikle coğrafik yerleşimi ve kıtalararası geçişi sağlaması nedeni ile bu bölgede tehlikeli atıkların taşınımı çok önemli bir konu haline gelmiştir. Bu durumda Akdeniz bölgesinde gelişmekte olan ülkeler atık trafiğinden çevre ve insan sağlığı açısından olumsuz yönde etkilenmektedirler.

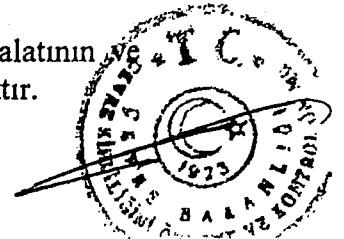
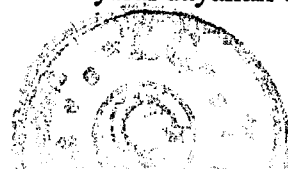
Protokol ile Akdeniz'e kıyısı olan ülkelerin ve Akdeniz'in tehlikeli ve diğer atıklardan kaynaklanan kirlenmeye karşı korunması amacıyla, atıkların üretiminin azaltılması, üretildikleri ülkelerde bertarafının sağlanması, üretimlerinin kaçınılmaz olması durumunda yönetimlerinin çevreyle uyumlu sağlanması temel alınarak, atıkların transit taşınması, ithalatı ve ihracatı, bölgesel işbirliği, yasal olmayan trafiğe ilişkin önlemler, gelişmekte olan ülkelere yardım, sorumluluk ve tazminat protokolu vb. konularda tedbirler getirilmektedir.

Tehlikeli atıklar ile ilgili ilk global düzenleme olan Basel Sözleşmesi'ni Türkiye 1994 yılında onaylamış olup, Sözleşme'nin global düzeyde uygulanmasını sağlamak amacı ile OECD ülkelerinden OECD-dışı ülkelere atık ihracının durdurulması konusunda destek vermekte ve kararların uygulanması yönünde tedbirler almaktadır. Türkiye dünyadaki atık trafiğinin en aza indirilmesini benimsemekte ve bu konudaki bölgesel çalışmaları desteklemektedir. Basel Sözleşmesi çerçevesinde hazırlanan bu Protokol Sözleşme ile kıyaslandığında daha sıkı tedbirler içermekte ve sözleşmenin bölgesel olarak uygulanmasında katkı sağlamaktadır. Ayrıca Protokol atık ticaretini kontrol etmekte ve gerektiğinde yasaklamak isteyen ülkelere hukuki dayanak olmaktadır.

Bu Protokol ile istisnai durumlar dışında tehlikeli atıkların gelişmekte olan ülkelere ihracatı ve transit geçişi yasaklanmakta ve Avrupa Birliğine üye olmayan ülkelerde de bu sözleşmenin yürürlüğe girmesi ile atık ithalatı ve transit geçişi yasaklanmaktadır. Bu atık trafiğine maruz kalan ülkemiz için çok önemli bir karardır. Sınırlarötesi taşınımın mecbur kalındığı istisnai hallerde atık taşınımı bildirim ile mümkün olacaktır.

Protokol kapsamına nükleer atıklar ve üretildiği ülkede kullanımları ve üretimleri yasaklanmış kimyasal maddeler de dahil edilmiştir. Nükleer atıkların taşınmasına ilişkin yürürlükte olan herhangi bir resmi uluslararası sözleşme olmaması nedeni ile nükleer atıkların protokol kapsamına alınması Akdeniz'de kirliliğin önlenmesi bakımından son derece önemlidir.

Protokol'un yürürlüğe girmesi ile tehlikeli ve evsel atıkların ithalatının ve transit geçişinin yasaklanması konusunda ülkemize yasal dayanak olacaktır.

Radyoaktif atıkların Akdeniz bölgesinde taşınması ve bertarafı kontrol altına alınacaktır.

Protokol onaylandıktan sonra bilimsel veya teknik konularda bölgesel işbirliği başlatılmak üzere bir merkezin İzmir'de kurulması önerilecektir.

Uluslararası atık taşımacılığını büyük ölçüde azaltan bu Protokol'un, Basel Sözleşmesi'nin bölgesel boyutta uygulanmasına katkı sağlaması, Akdeniz ölçeğinde tehlikeli atık trafiği ve bertarafı ile ilgili karşılaştığımız problemlere çözüm getirmesi ve tehlikeli atıkların bertarafı ve geri kazanımı için altyapısı ve teknolojisi olmayan ülkemize atık ithalatını önleyici nitelikte olması nedeniyle onaylanması son derece önem arz etmektedir.

✓

AKDENİZ'DE TEHLİKELİ ATIKLARIN SINIRÖTESİ HAREKETLERİ VE BERTARAFINDAN KAYNAKLANAN KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ PROTOKOLÜ

Halihazır Protokolün Akit Tarafları,

Barselona'da 16 Şubat 1976 tarihinde kabul edilen ve 10 Haziran 1995 tarihinde değişiklik yapılan Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunması Sözleşmesi'nin Tarafları olarak,

Tehlikeli atıkların sınırötesi hareketi ve bertarafının Akdeniz bölgesinin tümünde çevreyi tehdit edici bir tehlike oluşturduğunun bilincinde olarak,

İnsan sağlığının ve deniz ortamının tehlikeli atıklardan kaynaklanan tehlikelere karşı korunmasında en etkili yolun bu tür atıkların örneğin ikame ve diğer temiz üretim yöntemleriyle üretiminin azaltılması ve yok edilmesi olduğuna inanarak,

Tehlikeli atıkların sınırötesi hareketi ve diğer Devletlerde, özellikle de gelişmekte olan ülkelerde bertarafının yasaklanmasına ilişkin iradenin arttığını bilerek,

1992 tarihli Çevre ve Kalkınma Rio Deklarasyonu ve özellikle Devletlerin "çevrede ağır hasara yol açan veya insan sağlığı açısından tehlikeli olduğu tespit edilmiş bulunan tüm faaliyet ve maddelerin başka Devletlere taşınması ve devredilmesini önlemek veya yasaklamak amacıyla işbirliği yapması gerektiğini" bildiren 14 no.lu ilkeyi gözönünde bulundurarak,

Bir Devletten kaynaklanan kirliliğin başka Devletlere aktarılmasının sağlanması hususunda giderek artan uluslararası bir endişenin varlığının ve bu hedef doğrultusunda tehlikeli atıkların sınırötesi hareketinin tamamen ortadan kaldırılması nihai amacıyla bu tür hareketlerin asgariye indirilmesine gereksinim duyulduğunun bilincinde olarak,

Her Devletin kendi sınırları dahilinde tehlikeli atıkların girişini, transit geçişini veya bertarafını yasaklamaya ilişkin egemenlik hakkının bulunduğunu da bilerek,

1982 tarihli Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesinin ilgili hükümlerini de dikkate alarak,

22 Mart 1989 tarihinde kabul edilmiş bulunan Tehlikeli Atıkların Sınırötesi Hareketi ve Bertarafının Kontrolüne ilişkin Basel Sözleşmesi ve özellikle bu Sözleşmenin 11 inci Maddesi ile Basel Sözleşmesi Aki+

✓

Taraflarının sırasıyla Birinci, İkinci ve Üçüncü Toplantılarında kabul edilen 1/22, II/12 ve III/1 no.lu kararları da gözönünde bulundurarak,

Aralarında Barselona Sözleşmesi Akit Taraflarının da bulunduğu birçok Devletin tehlikeli atıkların sınırötesi hareketlerini yasaklamak amacıyla örneğin Avrupa Ekonomik Topluluğu ile Afrika, Karaip ve Pasifik Devletler Grubu arasında Lome'de 15 Aralık 1989 tarihinde imzalanan 4. AKP/AET Sözleşmesi ve Afrika Birliği Teşkilatı himayesinde 30 Ocak 1991 tarihinde kabul edilen Tehlikeli Atıkların Afrika'ya İthalinin Yasaklanması ve Afrika'da Tehlikeli Atıkların Sınırötesi Hareketlerinin Kontrolü ve Yönetimine ilişkin Bamako Sözleşmesi gibi Basel Sözleşmesine uygun yasal tedbirler aldığı ve uluslararası anlaşmalara girdiğini yine gözönünde bulundurarak,

Akdeniz'e kıyısı olan çeşitli Devletlerin ekonomik ve yasal gelişme seviyelerinin farklılık gösterdiğinin ve böylesine ekonomik ve yasal farklılıklardan faydalanarak gelişmekte olan ülkelerin çevresel ve sosyal durumlarının zararına tehlikeli atıkların taşınmasına izin verilemeyeceğini de bilerek,

Atıkların insan sağlığı ve çevreyi tehdit edici boyutuyla mücadele etmek açısından en etkili yöntemin tehlikeli atık üreten faaliyetlerin transferini azaltmak ve hatta yasaklamak olduğunu unutmayarak, aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

1. Madde

TANIMLAR

Bu Protokol kapsamında:

- (a) "Sözleşme" Barselona'da 16 Şubat 1976 tarihinde kabul edilen ve 10 Haziran 1995 tarihinde değişiklik yapılan Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunması Sözleşmesi demektir,
- (b) "Taraflar" Sözleşmenin 29 ncu Maddesinin 1 inci paragrafı uyarınca işbu Protokole Akit Taraflar demektir;
- (c) "Atıklar" bertaraf edilen, bertaraf edilmesi düşünülen veya ulusal hukuk hükümleri uyarınca bertarafı öngörülen maddeler veya nesneler demektir;
- (d) "Tehlikeli atıklar" işbu Protokolün 3 üncü Maddesinde belirlenen atıklar anlamını taşır;

- (e) “Bertaraf” işbu Protokolün III no.lu Ekinde belirtilen işlemlerden herhangi biri demektir;
- (f) “Sınırötesi hareket” tehlikeli atıkların bir Devletin ulusal yargı alanında bulunan bir bölgeden başka bir Devletin ulusal yargı alanında bulunan bir bölgeye götürülmesi veya bölgeden geçirilmesi ya da en az iki Devletin hareketin içinde olduğu durumlarda atıkların herhangi bir Devletin ulusal yargı alanında bulunmayan bir bölgeye götürülmesi veya bölgeden geçirilmesi anlamına gelir;
- (g) “Onaylı saha veya tesis” tehlikeli atıkların bertarafı amacıyla, saha veya tesisin bulunduğu Devletin ilgili makamınca bu amaca ilişkin çalışma yetkisi veya izni verilen saha veya tesis anlamını taşır;
- (h) “Yetkili makam” uygun gördüğü coğrafi alan içinde tehlikeli atıkların sınırötesi hareketi ile ilgili bildirimlerin ve buna ilişkin herhangi bir bilginin alınması ve böyle bir bildirimle yanıt vermek üzere sorumlu olmak üzere bir Tarafça da uygun görülecek bir hükümet kuruluşudur;
- (i) “Temiz üretim yöntemleri” işbu Protokolün 5 ve 8 inci Maddeleri uyarınca tehlikeli atık miktarını azaltan veya üretimini kaldıran yöntemler anlamını taşır;
- (j) Tehlikeli atıkların “Çevreyle uyumlu yönetimi” tehlikeli atıkların toplanmasının, taşınmasının ve bertarafının (bertaraf alanlarının sonraki bakımı dahil) insan sağlığını ve çevreyi böyle atıkların sonucunda doğabilecek ters etkilere karşı koruyacak şekilde gerçekleştirilmesini sağlayacak tüm uygulanabilir adımların atılması demektir;
- (k) “Bir Devletin ulusal yetki alanı” bir Devletin insan sağlığı veya çevrenin korunmasına ilişkin olarak uluslararası hukuk uyarınca idari ve düzenleyici sorumluluklarını uyguladığı tüm kara, deniz veya hava sahası demektir;
- (l) “İhracatçı Devlet” tehlikeli atıkların sınırötesi hareketinin başlatılmasının düşünüldüğü veya başlatıldığı bir Taraf demektir;

- (m) “İthalatçı Devlet” tehlikeli atıkların sınırötesi hareketinin o Devlette bertarafı amacıyla veya herhangi bir Devletin ulusal yargı alanına girmeyen bir alanda bertaraf edilmesinden önce yükleme amacıyla getirilmesinin düşünüldüğü veya getirildiği bir Taraf demektir;
- (n) “Transit Devlet” ihracatçı veya ithalatçı Devletin dışında tehlikeli atıkların sınırötesi hareketinin üzerinden planlandığı veya yapıldığı herhangi bir Devlettir;
- (o) “İhracatçı” İhracatçı Devletin yargı alanında bulunup, tehlikeli atıkların ihracatını düzenleyen herhangi bir kişi demektir;
- (p) “İthalatçı” İthalatçı Devletin yargı alanında bulunup, tehlikeli atıkların ithalatını düzenleyen herhangi bir kişi demektir;
- (q) “Üretici” yaptığı faaliyet nedeniyle tehlikeli atık üreten bir kişidir, veya bu kişinin bilinmemesi halinde, işbu atıkların sahibi olan ve/veya kontrolü altında bulunduran kişi demektir;
- (r) “Bertaraf eden” kendisine tehlikeli atıkların götürüldüğü ve bu atıkları bertaraf etme işlemini yürüten kişi anlamını taşır;
- (s) “Yasadışı trafik” tehlikeli atıkların 9 uncu Maddede belirtilen herhangi bir sınırötesi hareketi demektir;
- (t) “Kişi” herhangi bir özel veya tüzel kişi demektir;
- (u) “Gelişmekte olan ülkeler” İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) üyesi olmayan ülkeler* anlamına gelir;
- (v) “Gelişmiş Ülkeler” İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) üyesi olan ülkeler* demektir;
- (w) “Teşkilat” Sözleşmenin 2(b) Maddesinde sözü geçen kuruluş anlamını taşır.

* Bu Protokol kapsamında, Monako tüm OECD üyesi Devletler ile aynı hak ve yükümlülöklere sahip olacaktır

2. Madde

PROTOKOL ALANI

Bu Protokolde sözkonusu olan protokol alanı Sözleşmenin 1 inci Maddesinde tanımlanan alandır.

3. Madde

PROTOKOLÜN KAPSAMI

1. İşbu Protokol aşağıda kayıtlı atıklara ve tehlikeli maddelere uygulanır:

- (a) İşbu Protokolün I inci Ekinde yeralan kategorilerden herhangi birine giren atıklar;
- (b) Yukarıdaki (a) paragrafı kapsamına girmediği halde, ihracatçı, ithalatçı veya transit devletin iç hukukunda tehlikeli olarak tanımlanan veya kabul edilen atıklar;
- (c) İşbu Protokolün II inci Ekinde bulunan özelliklerden herhangi birine sahip olan atıklar;
- (d) Yasaklanmış bulunan veya süresi dolan, imalatçı veya ihracatçı ülkede devlet mevzuatı yoluyla insan sağlığı veya çevre nedenleriyle ruhsatı iptal edilen veya reddedilen ya da imalatçı veya ihracatçı ülkede kullanım için gerekli resmi sicilden gönüllü olarak çekilmiş veya silinmiş olan tehlikeli maddeler.

2. Gemilerin normal işletiminden kaynaklanıp, boşaltımları başka bir uluslararası araca konu olan atıklar işbu Protokolün kapsamından hariç tutulmuştur.

3. İhracın, ithalin veya transit geçişin yapılacağı Devletin yetkili makamlarıyla görüşerek sözkonusu atığın sınırötesi hareketinden önce işbu Protokolün kapsamında bulunup bulunmadığını kontrol etmek koşullara bağlı olarak, üretici, ihracatçı veya ithalatçının sorumluluğundadır.

4. Madde

TEHLİKELİ ATIKLARIN ULUSAL TANIMLARI

1. Sözleşmenin her bir Tarafı, taraf olduktan sonra altı ay içinde işbu Protokolün I no.lu Ekinde sıralananlar dışında kendi ulusal mevzuatlarına göre tehlikeli atık olarak kabul edilen veya tanımlanan atıklar ve bu tür atıklara uygulanması gerekli sınırötesi hareket usulleri konularında Teşkilatı bilgilendireceklerdir.
2. Her bir Taraf işbu Maddenin 1 inci paragrafına uygun olarak sağladığı bilgilerdeki tüm önemli değişiklikler konusunda Teşkilata bilgi verecektir.
3. Teşkilat, işbu Maddenin 1 ve 2 no.lu paragrafları çerçevesinde edindiği bilgileri tüm Taraflara sunacaktır.
4. Taraflar, Örgütün işbu Maddenin 3 no.lu paragrafı kapsamında kendilerine ilettiği bilgileri kendi ihracatçılarına ulaştırmakla sorumludur.

5. Madde

GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

1. Taraflar Protokol uygulama alanındaki tehlikeli atıkların sınırötesi hareketi ve bertarafının neden olabileceği kirlenmeyi önlemek, azaltmak ve ortadan kaldırmak için tüm uygun tedbirleri alacaktır.
2. Taraflar tehlikeli atıkların üretimini asgariye indirmek ve mümkün olduğu takdirde ortadan kaldırmak için tüm uygun tedbirleri alacaktır.
3. Taraflar, aynı zamanda Akdeniz'de tehlikeli atıkların sınırötesi hareketini asgariye indirmek ve mümkün olduğu takdirde ortadan kaldırmak için tüm uygun tedbirleri alacaktır. Bu hedefe ulaşmak için, Taraflar münferiden veya topluca tehlikeli atıkların ithalini yasaklama hakkına sahiptirler. Diğer Taraflar bu egemen karara saygı duyacak ve tehlikeli atıkların ithalini yasaklamış bulunan Devletlere ihracat yapılmasına izin vermeyecektir.

4. Bu Protokolün 6 ncı Maddesi 4 üncü paragrafında belirtilen hükümlere bağlı olarak tüm Taraflar tehlikeli atıkların gelişmekte olan ülkelere ihracını ve transit geçişini yasaklamak üzere, kendi ulusal yetki alanlarında uygun tüm yasal, idari ve diğer tedbirleri alacak ve Avrupa Birliği'ne* üye olmayan Taraflar tehlikeli atıkların tüm ithalat ve transitini yasaklayacaklardır.

5. Taraflar yasadışı trafiğin önlenmesi için diğer Birleşmiş Milletler kuruluşları ile ilgili uluslararası ve bölgesel örgütlerle işbirliği yapacak, bu amaca ulaşılması için kendi ulusal yasaları uyarınca cezai müeyyide tedbirleri de dahil olmak üzere uygun önlemleri alacaklardır.

6. Madde

SINIRÖTESİ HAREKET VE BİLDİRİM USULLERİ

İstisnai hallerde, aksi yasaklanmadığı takdirde üretildiği ülkede çevreye uygun bir şekilde bertaraf edilemeyen tehlikeli atıkların sınırötesi hareketine aşağıdaki koşullar çerçevesinde izin verilebilir;

1. Akdeniz'de gelişmekte olan ülkelerin özel durumları nedeniyle tehlikeli atıkları çevreyle uyumlu bir şekilde bertaraf edebilecek teknik kapasite ve bertaraf tesislerine sahip olmadıkları gözönünde bulunduruluyorsa;

2. İthalatçı Devletin yetkili makamı tehlikeli atığı çevreyle uyumlu bir şekilde bertaraf edebilecek teknik kapasiteye sahip onaylı bir yer veya tesis temin ediyorsa;

3. Tehlikeli atıkların sınırlarötesi hareketi ancak işbu Protokolün IV no.lu Ekinde belirtildiği üzere ihracatçı Devletin önceden yazılı bildirimde bulunması ve ithalatçı veya transit geçiş yolundaki devlet(ler)in yazılı rızalarını bildirmeleri halinde gerçekleşir. Bu paragraf tehlikeli atıkların bu Maddenin 4 üncü paragrafında belirtilen ülkenin karasularından geçiş şartlarına uygulanmaz.

*Bu Protokol kapsamında Monako, Avrupa Birliği'ne Üye Devletler ile aynı hak ve yükümlülüklerle sahip olacaktır.

4. Transit Devletin karasularından yapılacak tehlikeli atıkların sınırötesi taşınımı, sadece ihracatçı Devletin transit Devlete daha önceden bu Protokolün Ek IV'nde belirtildiği şekilde ön bildirimde bulunması halinde gerçekleşebilir. Bildirimin alınmasını müteakip, transit Devlet kendi karasularından geçişle ilgili uluslararası hukukun ve iç hukukunun deniz çevresini koruma amaçlı uluslararası hukuka uygun olarak kabul edilmiş ilgili hükümleri konusundaki tüm yükümlülüklerini ihracatçı Devletin dikkatine getirir. Gerekli durumlarda, Transit Devlet uluslararası hukuka uygun gerekli tedbirleri alabilir. Bu usul, Basel Sözleşmesinde öngörülen sürelerle uygun olmalıdır.

5. Sınırötesi harekete dahil olan her Devlet, bu hareketin özellikle Basel Sözleşmesi'nde öngörülen standart ve usuller başta olmak üzere uluslararası güvenlik standartları ve mali garantilere uygun olmasını temin edecektir.

7. Madde

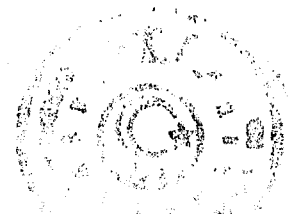
TEKRAR İTHAL GÖREVİ

Atıkların taşınımı ve bertarafına ilişkin sözleşmelerin gerçekleştirilmesinin imkansız oluşu nedeniyle sınırötesi hareket tamamlanamadığı taktirde ihracatçı Devlet tehlikeli atıkları tekrar ithal edecektir. Bu amaçla herhangi bir transit Devlet, ihracatçı Devlet tarafından uygun şekilde bilgilendirilmesini müteakip bu atıkların ihracatçı Devlete geri dönüşüne itiraz etmeyecek, güçleştirmeyecek veya engellemeyecektir.

8. Madde

BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

1. Sözleşmenin 13 üncü Maddesiyle uyumlu olarak, Taraflar tehlikeli atıklardan kaynaklanan kirliliğe ilişkin bilimsel ve teknolojik konularda mümkün olduğu kadar işbirliği yapacak, özellikle de temiz üretim yöntemleri yoluyla tehlikeli atıkların üretiminin yeni yöntemlerin uygulanması ve geliştirilmesi yoluyla azaltılması ve ortadan kaldırılmasına çalışacaklardır.

2. Bu amaçla, Taraflar Teşkilata Protokol alanı dahilinde ürettikleri ve transfer ettikleri tehlikeli atıklarla ilgili yıllık raporlar sunarak, Teşkilatın tehlikeli atık denetimi yapabilmesini sağlayacaktır.

3. Taraflar tehlikeli atıkların ve bunların sınırötesi hareketi ve bertarafından kaynaklanan kirlilik sorunlarının önlenmesini temel alan tedbirli yaklaşımın uygulanması amacıyla uygun önlemlerin alınmasında işbirliği yapacaklardır. Bu doğrultuda, Taraflar üretim süreçlerinde temiz üretim yöntemlerinin uygulanmasını temin edecektir.

9. Madde

YASADIŞI TRAFİK

1. Bu Protokol kapsamında, işbu Protokole veya uluslararası hukukun genel ilkelerine aykırı düşen tehlikeli atıkların herhangi bir sınırötesi hareketi yasadışı trafik olarak adlandırılacaktır.

2. Her bir Taraf, bu tür yasadışı faaliyetlerde bulunan kişilere cezai müeyyide uygulanması da dahil olmak üzere yasadışı trafiği önlemek ve cezalandırmak için gereken uygun ulusal mevzuatı yürürlüğe koyacaktır.

3. Yasadışı trafiğin üretici veya ihracatçı tarafından gerçekleştirilmesi halinde, ihracatçı Devlet, yasadışı trafiği fark ettikten sonraki 30 gün içinde sözkonusu atıkların ihracatçı veya üretici, veya gerekirse bizzat kendisi tarafından, geri alınmasını ve ihlal eden(ler) hakkında gerekli yasal işlemin yapılmasını temin edecektir.

4. İthalatçı veya bertarafçı tarafından yasadışı trafik gerçekleştirildiği takdirde, ithalatçı Devlet, yasadışı trafiği öğrendikten sonraki 30 gün içinde atıkların ithalatçı tarafından çevreyle uyumlu yöntemlerle bertarafını temin edecek; bu mümkün olmadığı takdirde, ihracatçı Devlet sözkonusu atıkların ihracatçı, üretici veya gerekirse kendisi tarafından ihracatçı Devlete geri alınmasını temin edecektir. İthalatçı veya ihracatçı Devletlerin yetkili makamları ihlalciler hakkında işbu Protokol uyarınca gerekli yasal işlemin yapılmasını temin edecektir.

5. Yasadışı trafiğin sorumluluğunun ihracatçı veya üreticiye ya da ithalatçı veya bertarafçıya yüklenemediği durumlarda, ilgili Taraflar

veya diğ er Taraflar uygun olduğu şekilde, işbirliği yoluyla söz konusu atıkların mümkün olan en kısa sürede ihracatçı Devlet veya ithalatçı Devlet ya da başka bir yerde gerektiği gibi çevreyle uyumlu bir şekilde mümkün olan en kısa sürede bertaraf edilmesini sağlayacaktır.

6. Taraflar yasadışı trafik konusundaki tüm bilgileri mümkün olan en kısa sürede Teşkilata ulaştıracak, Teşkilat da tüm Akit Taraflara bu bilgiyi dağıtacaktır.

7. Taraflar yasadışı trafiğin vuku bulmamasını sağlamak amacıyla işbirliği yapacaktır. İstendiği takdirde, Teşkilat yasadışı trafik vakalarının tanımlanmasında Taraflara yardımcı olacak ve yasadışı trafik konusunda edindiği bilgileri ilgili tüm Taraflara derhal iletecektir.

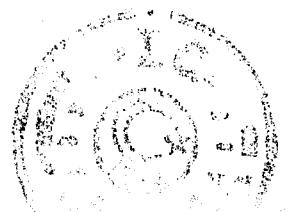
8. Tehlikeli atıkların yasadışı trafiğinin etkin bir biçimde önlenmesi ve izlenmesi amacıyla Teşkilat, Basel Sözleşmesi Sekreteryasıyla gereken tüm koordinasyonu üstlenecektir. Bu koordinasyon özellikle aşağıdaki konularda olacaktır:

- (a) Akdeniz’de belirlenen veya iddia edilen yasadışı trafik hakkında bilgi alışverişinde bulunma ve bu tür vakaların özümlenmesi için çalışmaların koordinasyonu;
- (b) Tehlikeli atıkların yasadışı trafiğini  nleme ve cezalandırma amacına yönelik olarak Akdeniz Devletlerinde ulusal mevzuatın ve uygun altyapının oluşturulması dahil olmak üzere kapasite geliştirilmesi alanında yardım sağlanması;
- (c) Akdeniz’de tehlikeli atıkların yasadışı trafiğini önleyecek ve izleyecek bir mekanizmanın kurulması.

10. Madde

GELİşMEKTE OLAN ÜLKELERE YARDIM

Taraflar doğrudan veya yetkili ya da diğer uluslararası teşkilatlar aracılığıyla veya ikili olarak, gelişmekte olan ülkelerin bu Protokolü uygulaması için mali ve teknik yardım programlarının oluşturulması ve uygulanması amacıyla işbirliği yapacaklardır.

11. Madde

BİLGİ AKTARIMI

Taraflar Teşkilat aracılığıyla birbirlerine alınan önlemler, edinilen sonuçlar ve böyle bir durum olduğu takdirde işbu Protokolün uygulanmasında karşılaşılan güçlükler konusunda bilgi aktaracaktır. Bu tür bilgilerin toplanması ve iletilmesine ilişkin usuller Tarafların toplantılarında kararlaştırılacaktır.

12. Madde

HALKIN BİLGİLENDİRİLMESİ VE KATILIMININ SAĞLANMASI

1. İşbu Protokolün 6 ıncı Maddesi kapsamında tehlikeli atıkların sınırötesi hareketine istisnai olarak izin verilen hallerde, Taraflar kendilerince uygun görülen kanallar aracılığıyla halka yeterli bilginin ulaştırılmasını temin edecektir.
2. İşbu Protokolün hükümleri uyarınca ve mümkün ve uygun görülen zamanlarda, ihracatçı Devlet ve ithalatçı Devlet, halkın görüş ve endişelerini açıklaması amacıyla ilgili işlemlere halkın katılabilmesi yönünde fırsat sağlayacaktır.

13. Madde

DOĞRULAMA

1. Bir başka Tarafın işbu Protokol kapsamındaki yükümlülüklerini ihlal eden davranışlar içinde bulunmakta olduğuna veya bulunduğu inanmak için nedeni olan herhangi bir Tarafın Teşkilatı bu durumdan haberdar etmesi ve böyle bir durum karşısında doğrudan veya Organizasyon kanalıyla aleyhinde iddialar yürütülen Tarafın aynı anda ve derhal bilgilendirilmesi gerekir.
2. Teşkilat ilgili Taraflara danışarak iddianın içeriğini doğrulayıcı bir çalışma yapacak ve bu konuda Taraflara bir rapor sunacaktır.

14. Madde

SORUMLULUK VE TAZMİNAT

Taraflar mümkün olan en kısa sürede zararın değerlendirilmesi için uygun rehberleri hazırlamalarının yanısıra, tehlikeli atıkların sınırötesi hareketi ve bertarafından kaynaklanan zararın sorumluluğu ve tazmin edilmesine ilişkin kaide ve usullerin oluşturulması amacıyla işbirliğine girecektir.

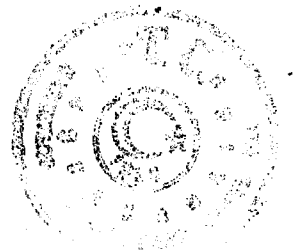
15. Madde

TOPLANTILAR

1. Tarafların olağan toplantıları Sözleşmenin 18 inci Maddesi uyarınca Sözleşmeye Akit Tarafların olağan toplantısıyla bağlantılı olarak yapılır. İşbu Protokolün Tarafları Sözleşmenin 18 inci Maddesine uygun olarak olağanüstü toplantılar da yapabilirler.

2. Taraflar toplantılarının görevleri diğer konuların yanısıra aşağıdaki şekildedir:

- (a) İşbu Protokolün uygulanışının gözden geçirilmesi ve Ekler dahil, ilave tedbirlerin düşünülmesi;
- (b) Gerek görüldüğünde; İşbu Protokol ve herhangi bir Ekinin düzeltim ve değişikliğe tabi tutulması;
- (c) İşbu Protokolün ilgili Maddeleri uyarınca programların, yöntemlerin ve önlemlerin oluşturularak kabul edilmesi;
- (d) İşbu Protokolün ilgili Maddeleri uyarınca Tarafların Teşkilata veya Taraflar toplantısına sundukları tüm bilgileri gözönünde bulundurmak;

- (e) İşbu Protokolün uygulanması için uygun diğer görevleri yerine getirmek.

16. Madde

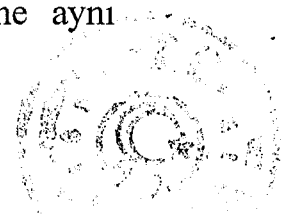
İLAVE PROGRAM VE TEDBİRLERİN KABULÜ

Taraflar toplantısı üçte iki (2/3) çoğunlukla tehlikeli atıkların sınırötesi hareketi ve bertarafından kaynaklanan kirlenmenin önlenmesi ve ortadan kaldırılması için tüm ek program ve tedbirleri kabul edecektir.

17. Madde

NİHAİ HÜKÜMLER

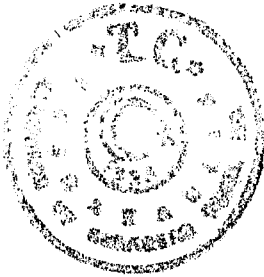
1. Sözleşmenin herhangi bir Protokolle ilgili hükümleri işbu Protokol için de geçerli olacaktır.
2. Sözleşmenin 24 üncü Maddesi uyarınca kabul edilen usul ve mali kurallar, Protokol Tarafları aksine bir karar almadığı sürece işbu Protokol için de geçerli olacaktır.
3. İşbu Protokol 1 Ekim 1996'da İzmir'de ve 2 Ekim 1996-1 Ekim 1997 tarihleri arasında Sözleşmeye taraf herhangi bir Devlete Madrid'de imzaya açık olacaktır. Ayrıca, Protokol aynı tarihlerde Avrupa Topluluğu ve en az bir üyesi protokol alanının kıyıdaşı bir kıyı Devlet olan ve işbu Protokolün kapsamına giren alanlarda yetkili benzer bölgesel ekonomik grupların da imzasına açılacaktır.
4. İşbu Protokol onay, kabul veya tasdiğe tabi olacaktır. Onay, kabul veya tasdik belgelerini muhafaza görevini üstlenecek olan İspanya Hükümetine tevdi edilecektir.
5. 2 Ekim 1997 tarihi itibarıyla işbu Protokol, yukarıda 3 üncü Paragrafta değinilen Devletler, Avrupa Topluluğu ve yine aynı paragrafta sözü geçen grupların katılımına açık olacaktır.

6. İşbu Protokol, bu Maddenin 3 üncü Paragrafında değinilen Protokol Taraflarınca en az altı (6) onay, kabul, tasdik veya katılma belgesinin tevdi edilmesini izleyen otuzuncu (30) gün yürürlüğe girecektir.

ŞAHİTLER HUZURUNDA, ilgili Hükümetlerinden gerekli yetkiyle donatılmış olan aşağıda imzası bulunan şahıslar işbu Protokolü imzalamışlardır.

İzmir'de 1996 Ekim ayının ilk gününde Arapça, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca dillerinde herbiri aynı derecede geçerli olan dört metin tek nüsha olarak hazırlanmıştır.

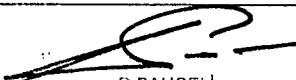
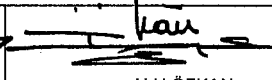
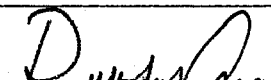
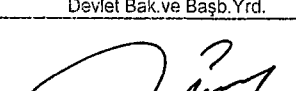
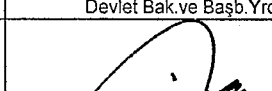
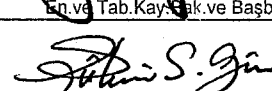
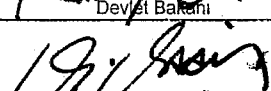
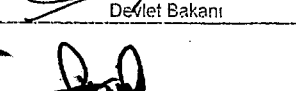
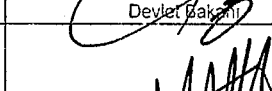
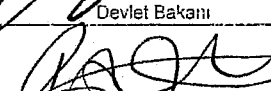
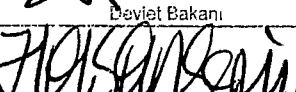
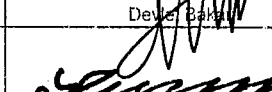
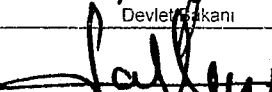
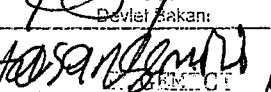
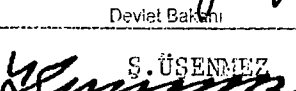
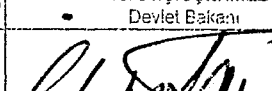
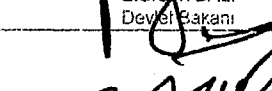
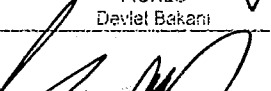
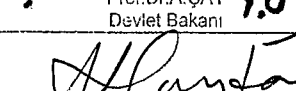
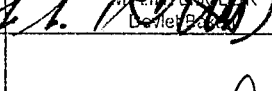
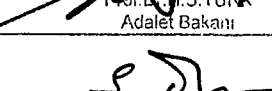
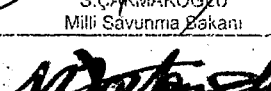
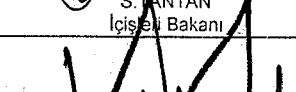
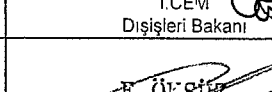
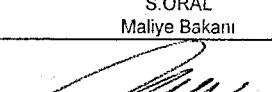
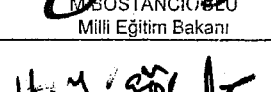
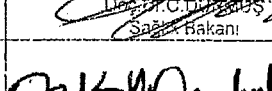
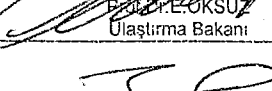
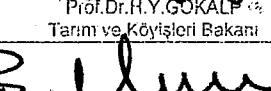
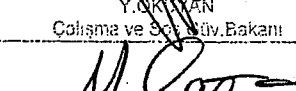
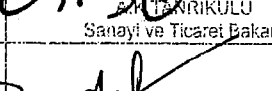
**AKDENİZDE TEHLİKELİ ATIKLARIN SINIRÖTESİ HAREKETLERİ VE
BERTARAFINDAN KAYNAKLANAN KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ
PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- 1 Ekim 1996 tarihinde imzalanan "Akdeniz'de Tehlikeli Atıkların Sınırötesi Hareketleri ve Bertarafından Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesi Protokolü"nün onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

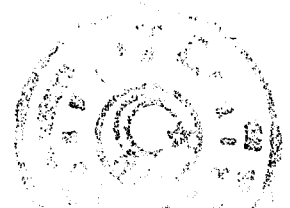
 D. BAHÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. C. E. ÖZMER En. ve Tab. Kay. Bak. ve Başb. Yrd.	 R. K. ÖZALP Devlet Bakanı
 Prof. Dr. T. T. OKAY Devlet Bakanı	 M. KEÇECİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. S. GÜREL Devlet Bakanı	 S. SOMUNCUOĞLU Devlet Bakanı
 M. YALOVA Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. M. ZAOĞLU Devlet Bakanı	 R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı
 H. GEMİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 E. S. GAYDALI Devlet Bakanı	 H. GEMİCİ Devlet Bakanı
 S. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 M. M. ÖZKAN Devlet Bakanı	 Prof. Dr. M. S. TÜRK Adalet Bakanı	 S. ÇAKMAKOĞLU Milli Savunma Bakanı
 S. TANTAN İçişleri Bakanı	 İ. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCIOĞLU Milli Eğitim Bakanı
 K. K. ÖZKAN Devlet Bakanı	 E. ÖKSÜZ Sağlık Bakanı	 Prof. Dr. E. ÖKSÜZ Ulaştırma Bakanı	 Prof. Dr. H. Y. GOKALP Tarım ve Köylüleri Bakanı
 Y. ÖZKAN Çalışma ve Sosyal İş. Bakanı	 A. K. ÖZKAN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. İ. TALAY Kültür Bakanı	 E. MUMCU Turizm Bakanı
 Prof. Dr. N. Ç. ÇAKAN Orman Bakanı	 F. AYTEKİN Çevre Bakanı		

I. EK

BU PROTOKOL KAPSAMINDAKİ ATIK KATEGORİLERİ

A. TEHLİKELİ ATIKLAR

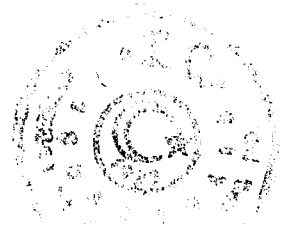
- Y0 Radyonüklid konsantrasyonu (yoğunluğu) ve özellikleri insan faaliyetleri sonucu oluşan radyonüklidle kirlenmiş veya radyonüklid içeren tüm atıklar
- Y1 Hastanelerdeki tıbbi bakım, tıbbi merkez ve kliniklerden kaynaklanan tıbbi atıklar
- Y2 Farmasötik ürünlerin üretilmesi ve hazırlanmasından kaynaklanan atıklar
- Y3 Atık farmasötikler, ecza ürünleri ve ilaçlar
- Y4 Biyosidler ve fitofarmasötiklerin üretimi, formülasyonu ve kullanımından kaynaklanan atıklar
- Y5 Ahşap koruyucu kimyasalların üretimi, formülasyonu ve kullanımından kaynaklanan atıklar
- Y6 Organik çözücülerin üretimi, formülasyonu ve kullanımından kaynaklanan atıklar
- Y7 Siyanür içeren ısıl işleme ve tavlama işlemlerinden kaynaklanan atıklar
- Y8 Esas kullanım amaçlarına uygun olmayan atık madeni yağlar
- Y9 Atık yağ/su, hidrokarbon/su karışımları, emülsiyonlar
- Y10 Poliklorlu bifeniller (PCB'ler) ve/veya poliklorlu terfeniller (PCT'ler) ve/veya polibromlubifeniller (PBB'ler) içeren veya bunlarla kirlenmiş olan atık maddeler ve malzemeler
- Y11 Rafineri, distilasyon ve tüm pirolitik işlemlerden kaynaklanan atık katransı artıklar

- Y12 Mürekkep, boya, pigment, cila, vernik üretiminden, formülasyonu ve kullanımından kaynaklanan atıklar
- Y13 Reçine, lateks, plastikleştirici, tutkal/yapışkan üretimi, formülasyonu ve kullanımından kaynaklanan atıklar
- Y14 Belirlenmemiş ve/veya yeni olup insan ve/veya çevre üzerindeki etkisi bilinmeyen araştırma ve geliştirme veya öğretim amaçlı faaliyetlerden kaynaklanan atık kimyasal maddeler
- Y15 Başka mevzuat kapsamına girmeyen patlayıcı özelliğe sahip atıklar
- Y16 Fotoğraf kimyasalları ve işleme materyallerinin üretimi, formülasyonu ve kullanımından kaynaklanan atıklar
- Y17 Metallere ve plastiklere uygulanan yüzeysel işlemlerden kaynaklanan atıklar
- Y18 Endüstriyel atıklarının bertaraf işlemlerinden kaynaklanan atıklar

Aşağıdaki bileşenleri içeren atıklar:

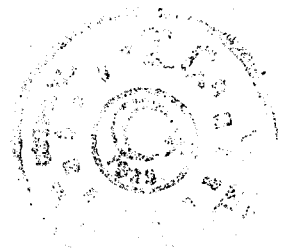
- Y19 Metal karboniller
- Y20 Berilyum; berilyum bileşikleri
- Y21 Heksavalent(6 değerli) krom bileşikleri
- Y22 Bakır bileşikleri
- Y23 Çinko bileşikleri
- Y24 Arsenik; arsenik bileşikleri
- Y25 Selenyum; selenyum bileşikleri
- Y26 Kadmiyum; kadmiyum bileşikleri
- Y27 Antimon; antimon bileşikleri
- Y28 Tellur; tellur bileşikleri

- Y29 Civa; civa bileşikleri
- Y30 Talyum; talyum bileşikleri
- Y31 Kurşun; kurşun bileşikleri
- Y32 Kalsiyum florür hariç inorganik flor bileşikleri
- Y33 İnorganik siyanürler
- Y34 Asitik çözeltiler veya katı haldeki asitler
- Y35 Bazik çözeltiler veya katı haldeki bazlar
- Y36 Asbest (toz ve lifler)
- Y37 Organik fosfor bileşikleri
- Y38 Organik siyanürler
- Y39 Fenoller; klorofenoller dahil fenollü bileşikler
- Y40 Eterler
- Y41 Halojenli organik çözücüler
- Y42 Halojenli çözücüler hariç organik çözücüler
- Y43 Poliklorlu dibenzo furanın herhangi bir türevi
- Y44 Poliklorlu dibenzo- para-dioksinin herhangi bir türevi
- Y45 İşbu ekte sözü geçen maddeler (örn.Y39, Y41, Y42, Y43, Y44) dışındaki organohalojen bileşikler.

B. EVSEL ATIKLAR

- Y46 Kanalizasyon ve kanalizasyon çamurları dahil evlerden toplanan atıklar
- Y47 Evsel atıkların yakılmasından kaynaklanan atıklar

II. EK

TEHLİKELİ ÖZELLİKLER LİSTESİ

<u>B.M</u> <u>Sınıf*</u>	<u>Kod</u>	<u>Özellikler</u>
1	H1	Patlayıcı Bir patlayıcı madde veya atık, katı veya sıvı madde veya atık (maddeler veya atıkların karışımı) olup belli bir ısı ve basınçla belli bir hızda etrafa zarar verecek şekilde kendi içinde gaz üreten kimyasal yeteneğine sahiptir.
3	H3	Parlayıcı sıvılar “Parlayıcı” kelimesi “tutuşan” ile aynı anlamı taşır. Parlayıcı sıvılar kapalı kap testinde 60.5 derece C, açık kap testinde ise 65.6 derece C den daha fazla olmayan ısılarda parlayıcı bir buhar salan sıvılar, solüsyonlarında katı bulunan sıvılar veya süspansiyonlardır (ör.boyalar, vernikler, cilalar vs., ancak tehlikeli özellikleri nedeniyle başka türlü sınıflandırılmış olan madde veya atıklar hariçtir). (Açık kap testleriyle kapalı kap testlerinin sonuçları tam anlamıyla karşılaştırılabilir olmadığından ve aynı testten elde edilen ayrı sonuçlarda bile değişkenlik bulunduğundan, yukarıdaki rakamlardan farklı olan mevzuatlardaki farklılara bu tanımın ruhuna uygun olarak izin verilir.)

*Birleşmiş Milletlerin Tehlikeli Maddelerin Taşınmasına ilişkin Tavsiyelerinde yer alan tehlikelerin sınıflandırma sistemine tekabül eder. (ST/SG/AC.10/1/Rev.5, Birleşmiş Milletler, New York,1998)

4.1

H4.1

Parlayıcı katılar

Patlayıcı sınıflandırmasına girenler dışındaki nakliye esnasında karşılaşılan koşullarda kolayca tutuşabilen, yangına neden olan veya sürtünme yolu ile yangına katkıda bulunan katılar veya katı atıklardır.

4.2

H4.2

Aniden tutuşabilen maddeler veya atıklar

Nakliye esnasında karşılaşılan normal koşullarda anında ısınmaya veya havayla temas halinde ısınmaya neden olan ve alev almaya yatkın maddeler veya atıklardır.

4.3

H4.3

Suyla temas ettiğinde parlayıcı gazlar çıkaran maddeler veya atıklar

Suyla etkileşim halinde aniden parlayıcı hale gelebilen veya tehlikeli miktarlarda parlayıcı gaz çıkaran maddeler veya atıklardır.

5.1

H5.1

Oksitleyici

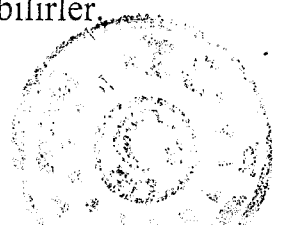
Kendi başlarına tutuşur her zaman olmadıkları halde genelde oksijen üreterek diğer maddelerin tutuşmasına neden olan veya tutuşmaya katkıda bulunan maddeler veya atıklar

5.2

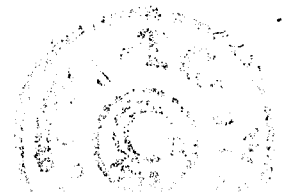
H5.2

Organik peroksitler

Bivalent -O-O- yapısı içeren organik maddeler veya atıklar ısı stabiliteye sahip olmadıklarından kendiliğinden ivme kazanan eksotermik ayrışım geçirebilirler.

6.1	H6.1	Zehirli (Akut)	Yutulduğu veya solunduğu ya da cilde temas ettiği takdirde insanın ölümüne veya ciddi yaralanmasına ya da sağlığının bozulmasına neden olabilen maddeler veya atıklar.
6.2	H6.2	Enfekte maddeler	Hayvanlar veya insanlarda hastalığa yol açtığı bilinen veya bundan şüphe edilen canlı.mikroorganizmalar veya bunların toksinlerini içeren maddeler ya da atıklar.
8	H8	Aşındırıcılar (korozipler)	Kimyasal etki yoluyla canlı dokuyla temas ettiğinde ciddi hasara yolaçan veya sızıntı olduğu takdirde diğer mallara veya taşıma yöntemlerine maddi zarar veren veya hatta tahrip eden maddeler ya da atıklar olup; başka tehlikelere de neden olabilirler.
9	H10	Hava veya suyla temasında zehirli gazların çıkarılması	Hava veya suyla temas ettiklerinde tehlikeli miktarlarda zehirli gaz çıkarabilen madde veya atıklar.
9	H11	Zehirli (Sonradan veya kronik)	Solundukları, yutuldukları veya cilde nüfuz ettikleri takdirde kanserojen etki dahil sonradan veya kronik etkiye neden olan maddeler ya da atıklar.

9

H12

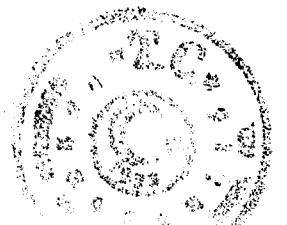
Ekotoksik

Serbest bırakıldığı zaman
biyoakümülyasyon ve/veya biyotik
sistemler üzerinde zehirli etkiler yoluyla
çevre üzerinde anında ya da daha sonra
ters etkiler sergileyen veya
sergileyebilecek maddeler ya da
atıklar.

9

H13

Bertarafından sonra yukarıda sıralanan
özelliklerden herhangi birine sahip sızıntı
suyu gibi başka bir madde üretme
yeteneğine sahip olanlar.

III. EK

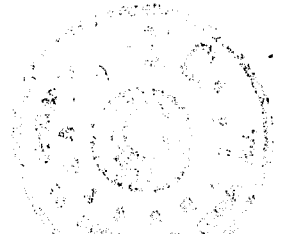
BERTARAF İŞLEMLERİ

Bu ekte yer alan bertaraf işlemlerinin listesi uygulaması yapılan veya yapılmış olanları yansıtır. Bu liste kabul gören bertaraf işlemlerini yansıtmaz. İşbu Protokolün 5 inci ve 6 ıncı Maddeleri uyarınca, tehlikeli atıklar her halukarda çevreye uyumlu bir şekilde yönetilmelidir.

A. Kaynak geri kazanımına, geri dönüşüme, arazi ıslahına, doğrudan tekrar kullanıma veya alternatif kullanımlara olanak vermeyen işlemler.

Bölüm A uygulaması gerçekleşen tüm bertaraf çalışmalarını kapsar.

- D1 Toprağın içine veya üstüne depolama (ör.düzenli depolama, vb.)
- D2 Toprakta arıtma (ör. sıvı veya çamursu atıkların topraklarda biyolojik bozulmaya uğraması vb.)
- D3 Derin enjeksiyon (ör.pompalanabilir atıkların kuyulara, tuz tepelerine veya doğal olarak oluşmuş depolara enjeksiyonu vb.)
- D4 Yüzey doldurma (ör.sıvı veya çamursu atıkların bataklıklara, göletlere, lagünlere, doldurulması, vb.)
- D5 Özel işlemlerle arazi depolaması (ör.birbirinden ve çevreden yalıtılmış üstü kapalı astarlı hücrelere yerleştirme, vb.)
- D6 Denizler/okyanuslar hariç bir su kütesine bırakmak
- D7 Deniz yatağına yerleştirme dahil denizler/okyanuslara bırakmak
- D8 İşbu ekte başka bir yerde belirtilmeyip Bölüm A'da yer alan işlemlerden biri yoluyla atılan nihai bileşim veya karışımlarla sonuçlanan biyolojik arıtma

D9 İşbu ekte başka bir yerde belirtilmeyip Bölüm A'da yeralan işlemlerden biri yoluyla atılan nihai bileşim veya karışımlarla sonuçlanan fiziko-kimyasal arıtma (ör.buharlaştırma, kurutma, kireçleştirme, nötrleştirme, çöktürme, vb.)

D10 Karada yakma

D11 Denizde yakma

D12 Nihai depolama (ör.konteynerlerin madenlere yerleştirilmesi vb.)

D13 Bölüm A'da yeralan işlemlerden herhangi birine tabi tutulmadan önce karıştırma veya harmanlama

D14 Bölüm A'da yeralan işlemlerden herhangi birine tabi tutulmadan önce tekrar ambalajlama

D15 Bölüm A'da yeralan işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere depolama

B. Kaynak geri kazanımına, geri dönüşüme, arazi ıslahına, doğrudan tekrar kullanıma veya alternatif kullanımlara olanak veren işlemler.

Bölüm B yasal açıdan tehlikeli atık olarak tanımlanan veya görülen ve aksi takdirde Bölüm A'da yeralan işlemlere dahil edilmesi gereken maddelere ilişkin tüm işlemleri kapsar

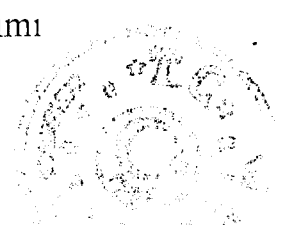
R1 Yakıt olarak (doğrudan yakma dışında) veya enerji üretmek için başka bir şekilde kullanılması

R2 Çözücü geri kazanımı/ yeniden üretimi

R3 Çözücü olarak kullanılmayan organik maddelerin geri dönüştürülmesi /geri kazanımı

R4 Metaller ve metal bileşiklerinin geri dönüştürülmesi/ geri kazanımı

R5 Diğer inorganik maddelerin geri dönüştürülmesi /geri kazanımı

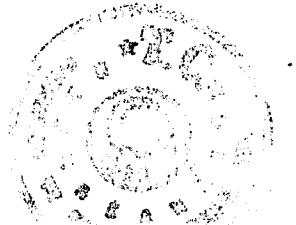
- R6 Asitlerin ve bazların tekrar üretimi
- R7 Kirlenmenin azaltılması için kullanılan bileşenlerin geri kazanımı
- R8 Katalizör bileşenlerinin geri kazanımı
- R9 Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya önceden kullanılmış yağların başka şekillerde kullanılması
- R10 Tarıma veya ekolojik iyileştirmeye fayda sağlayan toprakta arıtma
- R11 R1-R10 arasında bulunan işlemlerden herhangi birinden elde edilmiş artık maddelerin kullanımı
- R12 R1-R11 arasında bulunan işlemlerden herhangi birine sunulmak üzere atıkların değişimi
- R13 B bölümünde bulunan herhangi bir işlemde kullanılmak amacıyla malzeme toplanması

IV. EK (A)

BİLDİRİM ÜZERİNDE SAĞLANACAK BİLGİLER

1. Atık ihracatının nedeni;
2. Atığın ihracatçısı 1/;
3. Atığı üreten(ler) ve üretim yeri 1/;
4. Atığı ithal ve bertaraf edecek taraf ve atığın bertaraf edileceği mahal 1/;
5. Atığın taşınması için düşünülen nakliyeciler(ler) veya biliniyor ise acentası 1/;
6. Atığı ihraç eden ülke
Yetkili makam 2/;
7. Transit geçiş yapılması beklenen ülkeler
Yetkili makam 2/;
8. Atığı ithal eden ülke
Yetkili makam 2/;
9. Tahmini yükleme tarihi(leri) ve atığın ihraç edileceği süre ile önerilen seyir (giriş ve çıkış noktası dahil) 3/;
10. Öngörülen taşıma şekli (karayolu, demiryolu, deniz, hava, iç sular);
11. Sigortaya ilişkin bilgiler 4/;
12. Y numarası ve BM numarası dahil atığın ismi ve fiziki tanımı ile kompozisyonu 5/; ve kaza durumunda acil önlemleri içerecek şekilde tüm özel işlemlere ilişkin şartlar;
13. Öngörülen ambalaj türü (ör. dökme, varil, tanker);

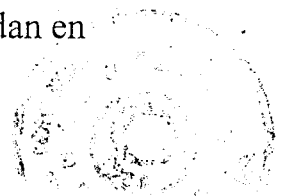

14. Hacim /ağırlık olarak tahmini miktar 6/;
15. Atığın üretildiği proses 7;
16. EK I'e göre kodu, EK II'e göre sınıflandırılması, H numarası, UN sınıfı;
17. EK III uyarınca bertaraf yöntemi;
18. Üretici ve ihracatçı tarafından bilgilerin doğruluğuna ilişkin beyan;
19. Atığı bertaraf edecek olan tarafından ihracatçı veya üreticiye iletilen bilgiler (tesisin teknik tanımı dahil) ışığında yapılan değerlendirmeler sonucunda ithalatçı ülkenin kanunları ve mevzuatı kapsamında atığın çevreye uyumlu bir şekilde yönetilmeyeceğine inanmak için hiç bir nedenin bulunmaması;
20. İhracatı yapan ile bertarafı gerçekleştirecek taraf arasındaki sözleşmeye ilişkin bilgiler.

NOTLAR

Basel Sözleşmesi, OECD ve Avrupa Ekonomik Topluluğu tarafından geliştirilenlere benzer bir Bildirim Formu ve ilişik evrakın Teşkilat tarafından da kullanılması gerekir.

- 1/ Tam isim ve adres, telefon, teleks veya faks numarası ile temas edilecek kişinin adı, adresi, telefonu, teleks veya faks numarası.
- 2/ Tam isim ve adres, telefon, teleks veya faks numarası.
- 3/ Birçok yüklemeyi kapsayan genel bir bildirim sözkonusu olduğunda, ya her bir yüklemenin tahmini tarihleri veya bu bilinmiyorsa yüklemelerin tahmini sıklığının bildirilmesi gerekir.
- 4/ İlgili sigorta şartları ve bunun ihracatçı, taşıyıcı veya bertaraf edecek tarafça nasıl karşılanacağına ilişkin bilgi sağlanacaktır.
- 5/ Zehirlilik ve atığın gerek işlem gerekse önerilen bertaraf yöntemine bağlı olarak yaratabileceği diğer tehlikeler açısından en tehlikeli bileşenlerinin doğası ve yoğunluğu.

- 6/ Birçok yüklemeyi kapsayan genel bir bildirim sözkonusu olduğunda hem tahmini toplam miktar hem de her bir yüklemenin ayrı ayrı tahmini miktarları gereklidir.
- 7/ Bu tehlikeyi değerlendirebilmek ve önerilen bertaraf işleminin uygunluğunu belirleyebilmek için gereklidir.

IV. EK (B)

TAŞIMA BELGESİ ÜZERİNDE SAĞLANACAK BİLGİLER

1. Atığın ihracatçısı 1/;
2. Atığı üretenler ve üretim yeri 1/;
3. Atığı ithal ve bertaraf edecek taraf ve atığın bertaraf edileceği mahal 1/;
4. Atığı taşıyacak nakliyeciler 1/ veya acenta(ları);
5. Sınırötesi hareketin başlangıç tarihi ve atığın her el değiştirilmesinde teslim alınma tarih(ler)i ile teslim alan(lar)ın imzası;
6. Taşıma şekli (karayolu, demiryolu, deniz, hava, iç sular) ihracat, transit ve ithalat ülkeleri dahil olmak üzere belirlenen giriş ve çıkış noktası;
7. Atığın genel tanımı (fiziki durum, doğru BM yükleme adı ve sınıfı, BM numarası, Y numarası ve varsa H numarası);
8. Kaza durumunda acil önlemler dahil özel işlem şartlarına ilişkin bilgi;
9. Ambalaj türü ve sayısı;
10. Ağırlık/hacim olarak miktar;
11. Bilgilerin doğruluğuna dair üretici ve ihracatçı tarafından beyan;
12. Taraf olan tüm ilgili Devletlerin yetkili makamlarından bir itiraz olmadığına dair üretici veya ihracatçı tarafından beyan;

13. Bertarafı gerçekleştirecek tarafın belirlenen bertaraf tesisinde atığı teslim alacağına dair belge ile bertaraf yönteminin ve yaklaşık tarihinin belirtilmesi;
14. 6 ıncı Maddenin 5 inci Paragrafında belirtildiği üzere sigorta belgeleri, senet veya diğer garantiler de gerekebilir.

NOTLAR

Basel Sözleşmesi, OECD ve Avrupa Topluluğu tarafından geliştirilenlere benzer bir Taşıma Belgesi ve ilişik evrakın Teşkilat tarafından da kullanılması gerekir.

Taşıma Belgesi üzerinde gereken bilgiler mümkün olduğu takdirde taşıma kurallarına göre gerekli olan belgeye deruhte edilerek tek evrak halinde kullanılmalıdır. Bunun mümkün olmadığı hallerde bilgi, taşıma kurallarına göre gerekli olan bilgilerin tekrarı değil tamamlayıcısı niteliğinde olmalıdır. Taşıma belgesinin üzerinde bilgiyi sağlayacak ve formu dolduracak kişilerin kimler olduğuna dair talimatlar bulunmalıdır.

1/ Tam isim ve adres, telefon, teleks veya faks numarası ile acil durumlarda temas edilecek kişinin adı, adresi, telefonu, teleks veya faks numarası.